

TIESAS SPRIEDUMS

1999. gada 9. martā (*)

Brīvība veikt uzņēmējdarbību – Filiāles dibināšana, ko veic uzņēmums, kas nenodarbojas ar reālu uzņēmējdarbību – Valsts tiesību aktu apiešana – Atteikums reģistrēt

Lieta C-212/97,

par līgumu, ko Tiesai atbilstoši EK līguma 177. pantam iesniedza *Højesteret* (Dānija), nolūkā saņemt prāvā, ko iztiesā šī tiesa, starp

Centros Ltd

un

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen

prejudiciālu nolikumu par to, kā interpretēt EK līguma 52., 56. un 58. pantu.

TIESA

šādā sastāvā: priekšsēdētājs H. K. Rodrigess Iglesias [G. C. Rodríguez Iglesias], palātu priekšsēdētāji P. J. Dž. Kapteins [P. J. G. Kapteyn], Ž. P. Puisošs [J.-P. Puissochet], G. Hiršs [G. Hirsch] un P. Janns [P. Jann], tiesneši Dž. F. Mančini [G. F. Mancini], Ž. K. Muižiņš di Almeida [J. C. Moitinho de Almeida], K. Gulmans [C. Gulmann], Dž. L. Marejs [J. L. Murray], D. A. O. Edvards [D. A. O. Edward], H. Ragnemalms [H. Ragnemalm], L. Sevons [L. Sevón], M. Vatelē [M. Wathelet] (referents), R. Šintgens [R. Schintgen] un K. M. Joannu [K. M. Ioannou],

ģenerālvokāts A. La Pergola [A. La Pergola],

tiesas sekretārs H. fon Holšteins [H. von Holstein], sekretāra palāgs,

izvērtējusi rakstveida apsvērumus, ko iesniedza:

– *Erhvervs- og Selskabsstyrelsen* vērda – *Kammeradvokaten*, ko pārstāv advokāts Karstens Hagels-Sørensens [Karsten Hagel-Sørensen], Kopenhāģena,

– Dānijas valdības vērda – Pēters Bēriņš [Peter Biering], ģrietu ministrijas nodaļas vadītājs, pārstāvis,

– Francijas valdības vērda – K. Rispaļa-Belanžs [Kareen Rispal-Bellanger], ģrietu ministrijas Juridisko lietu direktorāta direktora vietniece, un Gotjē Miņo [Gautier Mignot], tās pašas direktorāta ģrietu sekretārs, pārstāvji,

– Nīderlandes valdības vērda – Adriāns Boss [Adriaan Bos], ģrietu ministrijas juriskonsults, pārstāvis,

- Apvienotās Karalistes valdības vārdā – Stefānija Ridlija [*Stephanie Ridley*] no *Treasury Solicitor's Department*, pārstāve, kurai palīdz Deriks Vaijats [*Derrick Wyatt*], QC,
- Eiropas Kopienu Komisijas vārdā – Antonio Kaeiro [*Antonio Caeiro*], juriskonsults, un Juridiskā dienesta loceklis Hanss Stevlbeks [*Hans Støvlbæk*], pārstāvji,

žēmot vārā ziņojumu tiesas sēdē,

noklausījies mutvārdū atbildē, ko 1998. gada 19. maijā tiesas sēdē sniedza *Erhvervs- og Selskabsstyrelsen*, ko pārstāvē Karstens Hagels-Sērensens; Francijas valdība, kuru pārstāvē Gotjē Mišo; Nīderlandes valdība, kuru kā pārstāvis pārstāvē ģrietu ministrijas juriskonsults Marks Fīrstrā [*Marc Fierstra*]; Zviedrijas valdība, kuru kā pārstāvis pārstāvē *departementsråd* ģrietu ministrijas Juridiskajā dienestā Eriks Bratgords [*Erik Brattgård*]; Apvienotās Karalistes valdība, kuru pārstāvē Deriks Vaijats, un Komisija, kuru kā pārstāvji pārstāvē Antonio Kaeiro un Hanss Stēvlbeks,

noklausījies ģenerālvokāta secinājumus tiesas sēdē 1998. gada 16. jūlijā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar 1997. gada 3. jūnija rīkojumu, kas Tiesā saņemts 1997. gada 5. jūnijā, *Højesteret* (Augstākā tiesa) vārsās Tiesā, lai tās saskaņā ar EK līguma 177. pantu sniegtu prejudiciālu nolikumu par to, kā interpretēt šo Līguma 52., 56. un 58. pantu.

2 Šis jautājums radās tiesvedībā starp *Centros Ltd* (turpmāk tekstā – “*Centros*”), privātu sabiedrību ar ierobežotu atbildību, kas 1992. gada 18. maijā reģistrēta Anglijā un Velsā, un *Erhvervs- og Selskabsstyrelsen* (Tirdzniecības un sabiedrību ģenerāldirektors, turpmāk tekstā – “ģenerāldirektors”), kas pakāpā Dānijas Tirdzniecības ministrijai; jautājuma būtība – iestādes atteikums reģistrēt *Centros* filiāli Dānijā.

3 Pamattiesvedības dokumenti liecina, ka sabiedrība *Centros* kopš tās izveides nav veikusi nekādu darbību. Tā kā Apvienotās Karalistes likumi sabiedrībām ar ierobežotu atbildību nenosaka prasības attiecībā uz minimālo pamatkapitāla nodrošināšanu un apmaksu, *Centros* pamatkapitāls, kura apjoms ir GBP 100, nav apmaksāts vai nodots sabiedrībai izmantošanai. Kapitāls sadalīts divās daļēs, kuru īpašnieki ir Dānijā dzīvojoši Dānijas pilsoņi Brides [*Bryde*] kungs un kundze. Brides kundze ir *Centros* direktore, un šīs sabiedrības juridiskā adrese Apvienotajā Karalistē reģistrēta Brides kunga drauga dzīvesvietā.

4 Saskaņā ar Dānijas likumiem *Centros* kā “privāta sabiedrība ar ierobežotu atbildību” (*private limited company*) tiek uzskatīta par ģrvalstu sabiedrību ar ierobežotu atbildību. Šādu uzņēmumu filiāļu (*filiāler*) reģistrēšanas noteikumus nosaka *Anpartsselskabslov* (Likums par sabiedrībām ar ierobežotu atbildību).

5 Cita starpā šo likuma 117. pants nosaka:

“1) Sabiedrības ar ierobežotu atbildību un ģrvalstu uzņēmumsabiedrības ar tādū pašū juridisko statusu, kas izveidotas kādā no Eiropas Kopienu dalībvalstīm, ir tiesģgas veikt komercdarbību Dānijā, izveidojot filiāli.”

6 1992. gada vasarā Brides kundze pieprasīja ģenerāldirektorātam reģistrēt Centros filiāli Dānijā.

7 Ģenerāldirektorāts atteica reģistrāciju, to cita starpā pamatojot ar to, ka Centros, kas neveic komercdarbus Apvienotajā Karalistē, Dānijā faktiski vālas nevis atvērt filiāli, bet attīstīt pamatdarbus, apejot valsts tiesību normas, kas ierobežo kapitāla apmaksu, kurš saskaņā ar 1991. gada 21. decembra pieņemto likumu Nr. 886 ir noteikts DKK 200 000 apmērā.

8 Centros cēla prasību Østre Landsret (Austrumu apgabaltiesa) pret ģenerāldirektorāta atteikumu apstiprināt reģistrāciju.

9 Østre Landsret 1995. gada 8. septembra nolikumā atbalstīja ģenerāldirektorāta argumentus; tam sekoja Centros apelācijas sūdzība Højesteret.

10 Šajā tiesvedībā Centros paliek pie uzskata, ka uzņēmums atbilst prasībām, ko Likums par sabiedrībām ar ierobežotu atbildību nosaka attiecībā uz valsts uzņēmumsabiedrības filiāles reģistrāšanu. Tā kā uzņēmums likumīgi izveidots Apvienotajā Karalistē, tam ir tiesības atvērt filiāli Dānijā atbilstoši Līguma 52. pantam, kas jāskata kopā ar 58. pantu.

11 Centros uzskata, ka fakts, ka uzņēmums kopš tā dibināšanas Apvienotajā Karalistē nekad nav nodarbojies ar uzņēmējdarbību, neietekmē tā brīvību veikt uzņēmējdarbību. 1986. gada 10. jūlija spriedumā lietā 79/85 Segers (Recueil, 2375. lpp.) Tiesa ir nospriedusi, ka Līguma 52. un 58. pants aizliedz dalībvalsts kompetentajam iestādēm izslēgt uzņēmuma direktoru no valsts veselības apdrošināšanas shēmas, pamatojot to tikai ar faktu, ka uzņēmums reģistrēts citā dalībvalstī, pat ja tas šajā valstī neveic uzņēmējdarbību.

12 Ģenerāldirektorāts argumentē, ka atteikums reģistrēt uzņēmumu nav pretrunā Līguma 52. un 58. pantam, jo filiāles dibināšana Dānijā būtu veids, kā apiet valsts tiesību normas par minimālo pamatkapitāla nodrošināšanu un apmaksu. Turklāt atteikumu attaisno nepieciešamība aizsargāt privātos vai valsts kreditorus un citas līdzīgas pušes, kā arī nepieciešamība nodrošināt tiesības pret krāpnieciskiem maksātnespējās gadījumiem.

13 Ģemot vērā šos apstākļus, Højesteret nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

”Vai ar EK Līguma 52. pantu, kā arī 56. un 58. pantu ir saderīgi atteikt sabiedrības filiāles reģistrāciju, ja sabiedrības juridiskā adrese ir citā dalībvalstī, kur tā likumīgi nodibināta ar kapitālu GBP 100 (aptuveni DKK 1000) apmērā un darbojas saskaņā ar šīs dalībvalsts likumiem, un, lai gan sabiedrība neveic nekādu uzņēmējdarbību, tā vālas atvērt filiāli valstī, kurā veiktu visu attiecīgo uzņēmējdarbību, vai to var uzskatīt par darbību, kas veikta ar nolūku izvairīties no prasības nodrošināt sabiedrības kapitālu, ne mazāku par DKK 200 000 (šobrīd noteiktais apmērs – DKK 125 000)?”

14 Ar šo jautājumu valsts tiesa būtībā jautā, vai tas, ka dalībvalstis atsaka filiāles reģistrāciju sabiedrībai, kas izveidota saskaņā ar tās dalībvalsts likumiem, kurā ir sabiedrības juridiskā adrese, bet kur netiek veikta uzņēmējdarbība, ir pretrunā Līguma 52. un 58. pantam; filiāles mērķis ir veikt visu uzņēmējdarbību dalībvalstī, kurā filiāle izveidota, neveidojot šajā dalībvalstī patstāvīgu sabiedrību, tādējādi izvairoties no to noteikumu piemērošanas, kas attiecas uz sabiedrību izveidi un kas šajā dalībvalstī nosaka lielākus ierobežojumus attiecībā uz minimālo apmaksāto pamatkapitālu.

15 Vispirms jānorāda, ka ģenerāldirektorāts nekādā ziņā neapgalvo, ka citā dalībvalstī

re?istr?ta akciju sabiedr?ba vai sabiedr?ba ar ierobežotu atbild?bu nevar D?nij? veikt uz??m?jdarb?bu ar sabiedr?bas fili?les starpniec?bu. T?p?c tas princip? piekr?t saska?? ar visp?r?jiem noteikumiem D?nij? re?istr?t fili?li sabiedr?bai, kas izveidota atbilstoši citas dal?bvalsts likumiem. ?ener?ldirektor?ts ?paši nor?da, ka tas akcept?tu fili?les re?istr?ciju D?nij?, ja *Centros* b?tu veicis uz??m?jdarb?bu Anglij? vai Vels?.

16 Saska?? ar D?nijas vald?bas nost?ju L?guma 52. pants pamattiesved?b? izskat?maj? gad?jum? nav piem?rojams, jo situ?cija nep?rprotami skar D?nijas iekš?jos jaut?jumus. D?nijas pilso?i Brides kungs un kundze Apvienotaj? Karalist? ir izveidojuši uz??m?jsabiedr?bu, kas neveic re?lu uz??m?jdarb?bu, bet kuras vien?gais m?r?is ir veikt darb?bu D?nij? ar fili?les starpniec?bu, t? apejot D?nijas likumu pras?bas, kas attiecas uz sabiedr?bu ar ierobežotu atbild?bu dibin?šanu. Vald?ba uzskata, ka š?dos apst?k?os, kad vienas dal?bvalsts pilso?i izveido sabiedr?bu cit? dal?bvalst?, nav attiec?go ?r?jo elementu, kas rakstur?gi Kopienu ties?b?m, it ?paši saist?b? ar br?v?bu veikt uz??m?jdarb?bu.

17 J?nor?da, ka Kopienu ties?bas attiecas uz situ?ciju, kad sabiedr?ba, kas izveidota saska?? ar t?s dal?bvalsts likumiem, kur? ir t?s juridisk? adrese, v?las atv?rt fili?li cit? dal?bvalst?. T?d?j?di nav noz?mes tam, ka sabiedr?ba vispirms tikusi izveidota vien? dal?bvalst? ar m?r?i izv?rst darb?bu cit? dal?bvalst?, kur? tiku veikta galven? da?a vai visa uz??m?jdarb?ba (šaj? sakar? skat. iepriekš min?to spriedumu liet? *Segers*, 16. punkts).

18 Tas, ka Brides kungs un kundze Apvienotaj? Karalist? izveidojuši sabiedr?bu *Centros* ar m?r?i izvair?ties no D?nij? sp?k? esoš?s pras?bas attiec?b? uz minim?lo pamatkapit?lu, nav apstr?d?ts ne rakstveida apsv?rumos, ne ar? tiesas s?d?. Tom?r tas nenoz?m?, ka uz š?s Apvienotaj? Karalist? izveidot?s sabiedr?bas ieceri atv?rt fili?li D?nij? neattiecas br?v?ba veikt uz??m?jdarb?bu saska?? ar L?guma 52. un 58. pantu. Jaut?jums par šo L?guma pantu piem?rošanu atš?iras no jaut?juma par to, vai dal?bvalsts var noteikt pas?kumus, lai nov?rstu pilso?u m??in?jumus apiet valsts ties?bu aktus, izmantojot ar L?gumu sniegt?s iesp?jas.

19 Attiec?b? uz jaut?jumu par to, vai, k? apgalvo Brides kungs un kundze, atteikums D?nij? re?istr?t fili?li vi?u sabiedr?bai, kas izveidota saska?? ar t?s dal?bvalsts likumiem, kur? atrodas t?s juridisk? adrese, ierobežo br?v?bu veikt uz??m?jdarb?bu, j??em v?r?, ka br?v?ba, kas attiec?b? uz Kopienu pilso?iem noteikta L?guma 52. pant?, ietver pilso?u ties?bas uzs?kt un izv?rst darb?bas k? pašnodarbin?t?m person?m un izveidot un vad?t uz??mumus saska?? ar tiem pašiem noteikumiem, ko dal?bvalsts likumi nosaka t?s pilso?iem. Turkl?t L?guma 58. pants noteic, ka to sabiedr?bu tiesiskais statuss, kuras izveidotas saska?? ar k?das dal?bvalsts ties?bu aktiem un kuru juridisk? adrese, galven? vad?ba vai galven? uz??m?jdarb?bas vieta ir Kopien?, šaj? nodā?? ir piel?dzin?ts to fizisko personu tiesiskajam statusam, kuras ir dal?bvalstu pilso?i.

20 T?tad min?tajiem uz??mumiem ir ties?bas veikt uz??m?jdarb?bu cit? dal?bvalst?, izmantojot p?rst?vniec?bu, fili?li vai meitas sabiedr?bu. To juridisk?s adreses, centr?l?s p?rvaldes vai galven?s uz??m?jdarb?bas vietas atrašan?s vieta uzskat?ma par faktoru, kas uz??mumu sasaista ar attiec?g?s dal?bvalsts ties?bu sist?mu t?d? paš? veid? k? pilson?bas gad?jum? t? attiec?gai valstij piesaista fizisku personu (skat. iepriekš min?to spriedumu liet? *Segers*, 13. punkts; 1986. gada 28. janv?ra spriedumu liet? 270/83 Komisija/Francija, *Recueil*, 273. lpp., 18. punkts; 1993. gada 13. j?lija spriedumu liet? C?330/91 *Commerzbank*, *Recueil*, I?4017. lpp., 13. punkts, un 1998. gada 16. j?lija spriedumu liet? C?264/96 *ICI*, *Recueil*, I?4695. lpp., 20. punkts).

21 Ja dal?bvalsts konkr?tos apst?k?os atsak?s re?istr?t fili?li uz??mumam, kura juridisk? adrese ir cit? dal?bvalst?, izn?kums ir t?ds, ka uz??mumiem, kas izveidoti saska?? ar citas dal?bvalsts ties?bu norm?m, tiek liegta iesp?ja izmantot br?v?bu veikt uz??m?jdarb?bu, ko paredz L?guma 52. un 58. pants.

22 Līdz ar to šāda prakse rada šārsli Līguma attiecīgajos pantos ietvertu brīvību stenošanai.

23 Tomēr Dņijas valdība uzskata, ka Brides kungs un kundze nevar pamatoties uz šiem noteikumiem, jo viņu iecerētā uzņēmuma izveides vienīgais mērķis ir apiet to valsts tiesību aktu piemērošanu, kas attiecas uz sabiedrību ar ierobežotu atbildību izveidi, un tādējādi āunprētgi izmantot brīvību veikt uzņēmējdarbību. Tādējādi Dņijas Karaliste, lai novrstu šādu āunprētgu izmantošanu, ir tiesīga atteikt filiāles reģistrāciju.

24 Saskaā ar Tiesas praksi dalībvalstij ir tiesības veikt pasākumus, lai novrstu atsevišu pilsoņu centienus, izmantojot ar Līgumu nodibinātās tiesības, apiet valsts tiesību aktus vai lai atturētu pilsoņus āunprētgi vai negodgi savā labā izmantot Kopienu tiesību normas (āpaši saistbā ar pakalpojumu sniegšanas brīvību skat. 1974. gada 3. decembra spriedumu lietā 33/74 *Van Binsbergen, Recueil*, 1299. lpp., 13. punkts; 1993. gada 3. februāra spriedumu lietā C-148/91 *Veronica Omroep Organisatie, Recueil*, l-487. lpp., 12. punkts, un 1994. gada 5. oktobra spriedumu lietā C-23/93 *TV 10, Recueil*, l-4795. lpp., 21. punkts; saistbā ar brīvību veikt uzņēmējdarbību skat. 1979. gada 7. februāra spriedumu lietā 115/78 *Knoors, Recueil*, 399. lpp., 25. punkts, un 1990. gada 3. oktobra spriedumu lietā C-61/89 *Bouchouca, Recueil*, l-3551. lpp., 14. punkts; saistbā ar prešu brīvū apriti skat. 1985. gada 10. janvāra spriedumu lietā 229/83 *Leclerc u.c., Recueil*, 1. lpp., 27. punkts; saistbā ar sociālo drošību skat. 1996. gada 2. maija spriedumu lietā C-206/94 *Paletta, Recueil*, l-2357. lpp., 24. punkts; saistbā ar darba āmju brīvū pārvietošanas skat. 1988. gada 21. jņija spriedumu lietā 39/86 *Lair, Recueil*, 3161. lpp., 43. punkts; saistbā ar kopājo lauksaimniecības politiku skat. 1993. gada 3. marta spriedumu lietā C-8/92 *General Milk Products, Recueil*, l-779. lpp., 21. punkts, un saistbā ar sabiedrību tiesbām skat. 1998. gada 12. maija spriedumu lietā C-367/96 *Kefalas u.c., Recueil*, l-2843. lpp., 20. punkts).

25 Lai gan šādos apstākāos valsts tiesas katrā atsevišā gadījumā, pamatojoties uz objektīviem pierādījumiem, var āemt vērā attiecāgo personu āunprētgu rācību vai krāpšanu, lai liegtu šām personām iespājas izmantot Kopienu tiesību normas, saskaā ar kurām tie vālas darboties, tomēr tiesām šāda personu rācība jāizvērtā, ievārojot mērķus, ko paredz sasniegt attiecāgs normas (iepriekš minātais spriedums lietā *Paletta*, 25. punkts).

26 Šajā pamata lietā valsts tiesību aktu noteikumi, kuru piemērošanu centusies apiet iesāisttā puse, attiecas uz sabiedrību dibināšanu, nevis uz noteiktu profesionālo darbību veikšanu. Līguma noteikumi par brīvību veikt uzņēmējdarbību āpaši paredzāti, lai ar pārstāvniecības, filiāles vai meitas sabiedrības starpniecību āutu veikt darbību citās dalībvalstīs tiem uzņēmumiem, kas izveidoti saskaā ar kādas dalībvalsts tiesību normām un kuru juridiskā adrese, centrālā pārvalde vai galvenā uzņēmējdarbības vieta atrodas Kopienā.

27 Ja kādas dalībvalsts pilsonis, kas vālas izveidot uzņēmumu, dara to tajā dalībvalstā, kurā likumi par uzņēmējdarbību viām šāiet mazāk stingri, un ja šis pilsonis vālas atvērt filiāli citā dalībvalstā – tas vien vāl nenozām, ka tiek āunprētgi izmantota brīvība veikt uzņēmējdarbību. Tiesības izveidot uzņēmumu saskaā ar dalībvalsts likumiem un atvērt filiāles citās dalībvalstīs vienotā tirgā ir raksturāga iezāme, piemārojot Līgumā garantāto brīvību veikt uzņēmējdarbību.

28 Šajā ziņā maznozāmgs ir fakts, ka sabiedrību tiesības Kopienā nav pilnābā saskaāotas. Turklāt Padomei, āemot vērā pilnvaras, ko tai nosaka EK Līguma 54. panta 3. punkta g) apakšpunkts, ir iespājas pabeigt saskaāošanas procesu.

29 Turklāt sprieduma lietā *Segers* 16. punktā ir teikts – fakts, ka uzņēmums neveic

uz??m?jdarb?bu dal?bvalst?, kur? atrodas t? juridisk? adrese, bet darbojas tikai dal?bvalst?, kur? izveidota uz??muma fili?le, nav pietiekams pier?d?jums par ?aunpr?t?gu r?c?bu vai kr?pšanu, kas dal?bvalstij, kur? atrodas fili?le, dotu ties?bas liegt šim uz??mumam izmantot priekšroc?bas, ko nodrošina Kopienu ties?bu normas attiec?b? uz br?v?bu veikt uz??m?jdarb?bu.

30 T? tad dal?bvalsts atteikums re?istr?t uz??muma fili?li, ja uz??mums izveidots saska?? ar t?s dal?bvalsts ties?bu norm?m, kur? atrodas uz??muma juridisk? adrese, pamatojot atteikumu ar to, ka fili?les m?r?is ir ?aut uz??mumam veikt visu saimniecisko darb?bu ?pašnieku valst?, izvairoties no valsts likumiem par minim?l? kapit?la nodrošin?šanu un apmaksu, nav sader?gs ar L?guma 52. un 58. pantu tikt?l, cikt?l ar to tiek skartas ties?bas br?vi izveidot sekund?ru uz??mumu, kuras ar šiem pantiem ir paredz?ts nodrošin?t.

31 Visbeidzot, j?apl?ko jaut?jums, vai apstr?d?to valsts praksi nevar?tu attaisnot, pamatojoties uz D?nijas varas iest?žu min?tajiem iemesliem.

32 Atsaucoties gan uz L?guma 56. pantu, gan uz Tiesas praksi attiec?b? uz seviš?i svar?g?m sabiedr?bas interes?m, ?ener?ldirektor?ts min argumentu, ka pras?ba sabiedr?b?m ar ierobežotu atbild?bu nodrošin?t un apmaks?t minim?lo pamatkapit?lu ietver div?j?du m?r?i: pirmk?rt – stiprin?t šo uz??mumu finansi?lo stabilit?ti, lai aizsarg?tu publiskos kreditorus pret risku non?kt situ?cij?, kad par?di nav atg?stami, jo pret?ji priv?tajiem kreditoriem publiskie kreditori nevar nodrošin?ties ar garantiju pal?dz?bu; otrk?rt – plaš?k? skat?jum? – aizsarg?t gan priv?tos, gan publiskos kreditorus, br?dinot par negod?ga bankrota risku t?du uz??mumu maks?tnesp?jas d??, kuru s?kotn?j? kapitaliz?cija nav bijusi atbilstoša.

33 ?ener?ldirektor?ts piebilst, ka nav iesp?jams izmantot maz?k ierobežojošus pas?kumus š? div?j?d? m?r?a sasniegšanai. Cits kreditoru aizsardz?bas veids – t?du noteikumu ieviešana, kas konkr?tos apst?k?os paredz?tu akcion?ru personisko atbild?bu – b?tu ierobežojoš?ks nek? pras?ba nodrošin?t un apmaks?t minim?lo pamatkapit?lu.

34 J??em v?r?, ka, pirmk?rt, min?tie iemesli neattiecas uz L?guma 56. panta darb?bas jomu. Otrk?rt, saska?? ar Tiesas praksi valstu pas?kumiem, kas var trauc?t vai apgr?tin?t ar L?gumu nodrošin?to pamatbr?v?bu piem?rošanu, j?atbilst ?etriem nosac?jumiem: tie j??steno bez diskrimin?cijas, tiem j?b?t attaisnojamiem ar seviš?i svar?g?m sabiedr?bas interes?m, tiem j?sp?j nodrošin?t pl?not? m?r?a sasniegšanu un tie nedr?kst p?rsniegt š? m?r?a sasniegšanai nepieciešamo (skat. 1993. gada 31. marta spriedumu liet? C?19/92 *Kraus, Recueil*, I?1663. lpp., 32. punkts, un 1995. gada 30. novembra spriedumu liet? C?55/94 *Gebhard, Recueil*, I?4165. lpp., 37. punkts).

35 Šie nosac?jumi nav iev?roti pamattiesved?b? izskat?maj? liet?. Pirmk?rt, konkr?t? prakse nenodrošina, ka tiek pan?kts paredz?tais m?r?is, proti, kreditoru aizsardz?ba, jo tad, ja konkr?tais uz??mums veiktu uz??m?jdarb?bu Apvienotaj? Karalist?, t? fili?le tiktu re?istr?ta D?nij?, lai gan kreditori D?nij? b?tu pak?auti t?dam pašam riskam.

36 T? k? pamattiesved?b? iesaist?t? sabiedr?ba uzst?jas k? saska?? ar Anglijas, nevis D?nijas ties?b?m re?istr?ta sabiedr?ba, t?s kreditori ?em v?r?, ka uz??muma darb?bu nenosaka D?nijas likumi par sabiedr?bu ar ierobežotu atbild?bu dibin?šanu un ka vi?i var atsaukties uz noteiktiem, vi?us aizsarg?jošiem Kopienu ties?bu noteikumiem, piem?ram, Padomes 1978. gada 25. j?lija Ceturto direkt?vu 78/660/EEK, kas pamatota ar L?guma 54. panta 3. punkta g) apakšpunktu par noteiktu uz??mumu gada p?rskatiem (OV L 222, 11. lpp.), un Padomes 1989. gada 21. decembra Vienpadsmito direkt?vu 89/666/EEK par inform?cijas sniegšanas pras?b?m attiec?b? uz fili?l?m, ko k?d? dal?bvalst? atv?rušas noteiktu veidu sabiedr?bas, uz kur?m attiecas citas valsts ties?bu akti (OV L 395, 36. lpp.).

37 Otrk?rt, pret?ji D?nijas varas iest?žu apgalvojumiem ir iesp?jams veikt pas?kumus, kas ir maz?k ierobežo?ši, vai pas?kumus, kas maz?k iespaido pamatbr?v?bas – piem?ram, ar likumu noteikt publiskajiem kreditoriem iesp?jas ieg?t nepieciešam?s garantijas.

38 Visbeidzot, tas, ka dal?bvalsts nedr?kst atteikties re?istr?t fili?li sabiedr?bai, kas dibin?ta saska?? ar t?s dal?bvalsts likumiem, kur? atrodas t?s juridisk? adrese, neliedz šai dal?bvalstij veikt attiec?gus pas?kumus, lai nov?rstu kr?pšanu vai sod?tu par kr?pšanu vai nu pašu sabiedr?bu – vajadz?bas gad?jum? sadarb?b? ar dal?bvalsti, kur? sabiedr?ba izveidota, – vai t?s dal?bniekus, ja ir noskaidrots, ka vi?i, dibinot sabiedr?bu, faktiski cenšas izvair?ties no saist?b?m ar priv?tiem vai publiskajiem kreditoriem, kas darbojas attiec?gaj? dal?bvalst?. Katr? zi?? ar kr?pšanas apkarošanu nevar attaisnot atteikumu re?istr?t t?das sabiedr?bas fili?li, kuras juridisk? adrese ir cit? dal?bvalst?.

39 T?d?j?di atbilde uz izskat?mo jaut?jumu ir t?da, ka L?guma 52. un 58. pants iest?jas pret dal?bvalsts atteikumu re?istr?t fili?li sabiedr?bai, kas izveidota saska?? ar t?s dal?bvalsts likumiem, kur? atrodas sabiedr?bas juridisk? adrese, bet kur? t? neveic uz??m?jdarb?bu, turpret? fili?les m?r?is ir konkr?t?s sabiedr?bas visas uz??m?jdarb?bas veikšana dal?bvalst?, kur? fili?le izveidota, izvairoties no nepieciešam?bas izveidot šaj? dal?bvalst? patst?v?gu sabiedr?bu, uz kuru attiektos dal?bvalst? sp?k? esošie sabiedr?bu dibin?šanas noteikumi, kas ir stingr?ki attiec?b? uz minim?l? pamatkapit?la apmaksu. Tom?r š? interpret?cija neliedz š?s dal?bvalsts varas iest?d?m veikt attiec?gus pas?kumus, lai nov?rstu kr?pšanu vai sod?tu par kr?pšanu vai nu pašu sabiedr?bu – vajadz?bas gad?jum? sadarb?b? ar dal?bvalsti, kur? sabiedr?ba dibin?ta, – vai t?s dal?bniekus, ja ir noskaidrots, ka vi?i, nodibinot sabiedr?bu, faktiski cenšas izvair?ties no saist?b?m attiec?b? uz priv?tiem vai publiskajiem kreditoriem, kas darbojas attiec?gaj? dal?bvalst?.

Par ties?šan?s izdevumiem

40 Izdevumi, kas radušies D?nijas, Francijas, N?derlandes, Zviedrijas un Apvienot?s Karalistes vald?bai un Komisijai, kas iesniegušas savus apsv?rumus izskat?šanai Ties?, nav atl?dzin?mi. T? k? š?s lietas izskat?šana pamattiesved?b? ir stadija proces?, ko izskata valsts tiesa, t? lem? par izdevumiem.

Ar š?du pamatojumu

TIESA,

atbildot uz jaut?jumu, ko tai ar 1997. gada 3. j?nija r?kojumu iesniegusi *Højesteret*, nospriež:

EK I?guma 52. un 58. pants iest?jas pret dal?bvalsts atteikumu re?istr?t fili?li sabiedr?bai, kas izveidota saska?? ar t?s dal?bvalsts likumiem, kur? atrodas sabiedr?bas juridisk? adrese, bet kur? t? neveic uz??m?jdarb?bu, turpret? fili?les m?r?is ir konkr?t?s sabiedr?bas visas uz??m?jdarb?bas veikšana dal?bvalst?, kur? fili?le izveidota, izvairoties no nepieciešam?bas izveidot šaj? dal?bvalst? patst?v?gu sabiedr?bu, uz kuru attiektos dal?bvalst? sp?k? esošie sabiedr?bu dibin?šanas noteikumi, kas ir stingr?ki attiec?b? uz minim?l? pamatkapit?la apmaksu. Tom?r š? interpret?cija neliedz š?s dal?bvalsts varas iest?d?m veikt attiec?gus pas?kumus, lai nov?rstu kr?pšanu vai sod?tu par kr?pšanu vai nu pašu sabiedr?bu – vajadz?bas gad?jum? sadarb?b? ar dal?bvalsti, kur? sabiedr?ba dibin?ta, – vai t?s dal?bniekus, ja ir noskaidrots, ka vi?i, nodibinot sabiedr?bu, faktiski cenšas izvair?ties no saist?b?m attiec?b? uz priv?tiem vai publiskajiem kreditoriem, kas darbojas attiec?gaj? dal?bvalst?.

Rodríguez Iglesias

Kapteyn

Puissochet

Hirsch

Jann

Mancini

Moitinho de Almeida

Gulmann

Murray

Edward

Ragnemalm

Sevón

Wathelet

Schintgen

Ioannou

Pasludin?ts atkl?t? tiesas s?d? Luksemburg? 1999. gada 9. mart?.

Sekret?rs

Priekšs?d?t?js

R. Grass

G. C. Rodríguez Iglesias

* Tiesved?bas valoda – d??u.